

ਅਸਲੀ ਤੇ

ਰੰਗਦਾਰ

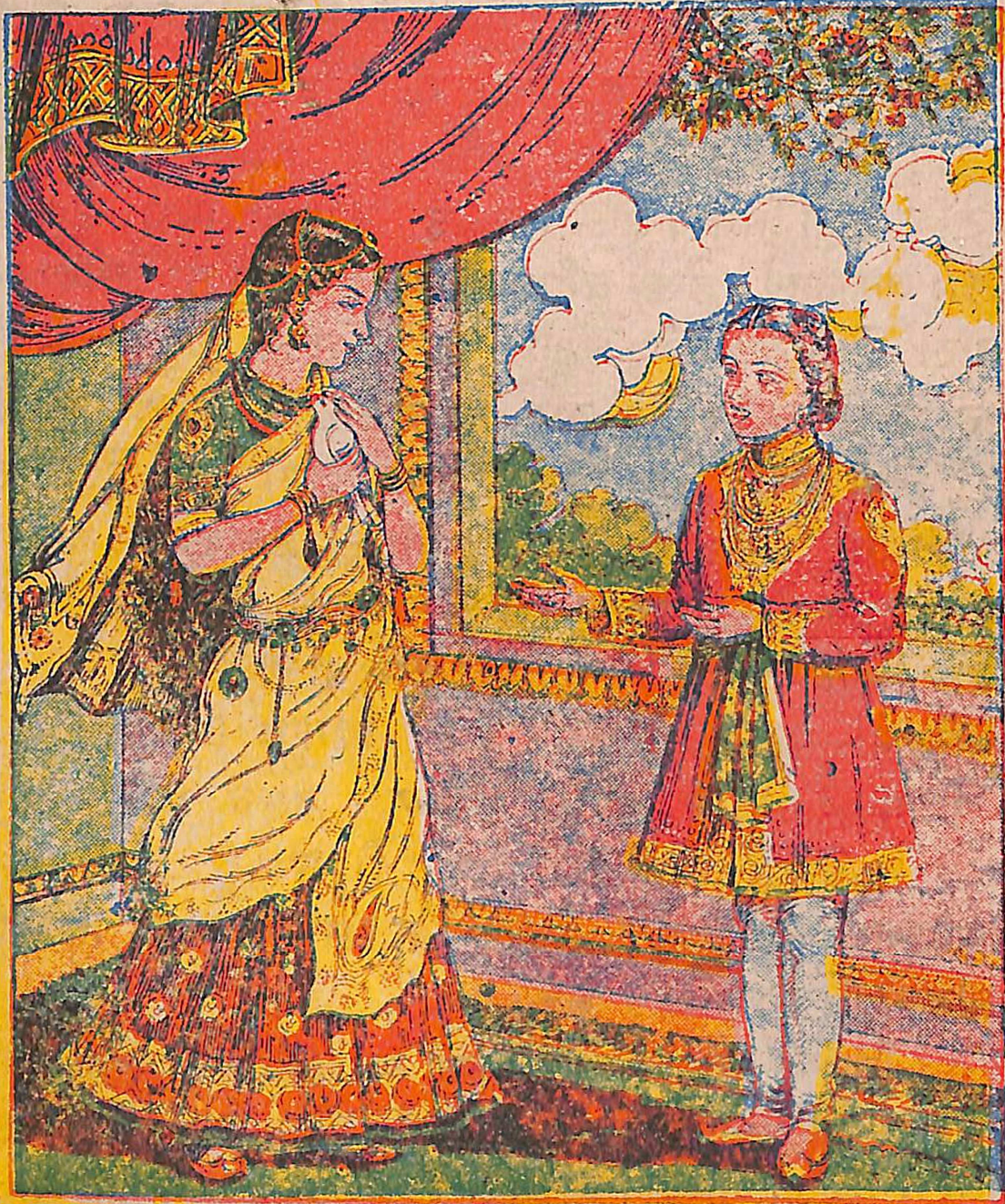
ਪੂਰਾ ਹਿੱਸਾ

ਰੂਪ ਬਸੰਤ

ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਾਲਾ

ਕ੍ਰਿਤ ਕਵੀ

ਸ਼ਿਵ ਦਿਆਲ

ਸ਼ਿਵ ਦਿਆਲ ਜਦ ਨਾਰ ਨੇ ਸੁਤ ਵਲਕੀਆ ਧਿਆਨ, ਸੂਰਤ ਵੇਖ ਬਸੰਤ ਹੋ ਰਈ ਬੇਈਮਾਨ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ-ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੁਸਤਕ ਭੰਡਾਰ

ਅਥ ਕਿੱਸਾ ਰੂਪ ਬਸੰਤ ਕ੍ਰਿਤ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ

ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਰਿਦੇ ਧਿਆਇਕੇ ਸ਼ਿਵ ਸੁਤ ਵਿਘਨ ਮਿਟਾਇ ॥

ਕਿੱਸਾ ਰੂਪ ਬਸੰਤ ਦਾ ਸੁਣ ਤੂੰ ਮਨ ਚਿਤਲਾਇ । ਸੰਗਲਦੀਪਇਰ ਸਹਿਰ ਹੈ ਖੜਗਸੈਨ ਦਾ ਰਾਜ । ਰਿਧ ਸਿਧ ਨੌ ਨਿਧ ਹੈ ਸੁੰਦਰ ਸਿਰ ਪਰ ਤਾਜ । ਸੁੰਦਰ ਸਿਰ ਪਰ ਤਾਜ ਤੇ ਅਹਿਲਕਾਰ ਬੇਅੰਤ । ਦੋਨੋਂ ਪੁਤਰ ਉਸਦੇ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਬਸੰਤ । ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਸਖੀ ਹਥ ਦੇ ਧਰਮ ਦੀ ਰਖਣ ਆਨ । ਚਾਰੋ ਕੂਟਾਂ ਜਾਣਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਵਿਚ ਜਹਾਨ ।

ਚੇਤ-ਚੜ੍ਹਦੇ ਚੇਤ ਸੁਣ ਇਹ ਹਾਲ ਧੋਖਾ ਖੜਗਸੈਨ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਣੀ ਹੋ ਗਈ ਜਿਸਦੀ ਕਾਲ । ਜੋ ਕੁਝ ਲਿਥਿਆ ਬਿਧ ਦੇ ਨਾਲ ਕਲਮ ਵਗਾਗਈ । ਰਾਣੀ ਕਹਿਗਈ ਰਾਜੇਤਾਈ ਤੂੰ ਨਾ ਹੋਰਵਿਆਰ ਕਰਾਈ ਗੋਦੀ ਰੂਪ ਬਸੰਤ ਬਹਾਈ ਤੂੰ ਹੈਂ ਚੇਤਰ ਭੁਲ ਨਾਂ ਜਾਈ ਨਾਰ ਸਮਝਾ ਗਈ । ਹੋਂਦੇ ਰੂਪ ਬਸੰਤ ਦੇ ਭਾਈ ਜ਼ਿਹਨਾਂ ਦੀ ਮਰ ਗਈ ਐਸੀ ਮਾਈ । ਐਸਾ ਦੁਖ ਨਾ ਸਿਹਾ ਜਾਈ ਰਬ ਨੇ ਡਾਢੀ ਬਿਪਤਾਪਾਈ ਜਿਗਰ ਕਟ ਖਾਗਈ । ਕਹਿੰਦਾ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਅਲਾਪ ਕਰਦਾ ਖੜਗ ਸੈਨ ਵਿਰਲਾਪ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ ਕੀਆ ਕੋਈ ਪਾਪ ਉਸਦਾ ਮਿਲਿਆ ਇਹ ਸੰਤਾਪ ਕਿਆ ਦੁਖ ਪਾ ਗਈ ।

ਕੁੰਡਲੀ-ਚੇਤ ਮਹੀਨਾ ਬੀਤਿਆ ਕਹੂੰ ਵਿਸਾਖ ਬਿਆਨ । ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾਂਵਦੇ ਮੁਨਸ਼ੀ ਅਹਿਲ ਦੀਵਾਨ । ਰਲਕੇ ਸਾਰੇ ਆਖਦੇ ਸ਼ਾਦੀ ਹੋਰ ਕਰੋ । ਨਾਰ ਇਕ ਜਵਾਨ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪ ਵਰੋ । ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਉਸ ਰਾਜੇ ਨੇ ਕਹਿਣਾ ਮੰਨ ਲਿਆ । ਦਿਤਾ ਗਿਆਨ ਵਜੀਰ ਨੇ ਪਿਛਲਾ ਫਿਕਰ ਗਿਆ ॥

ਵਿਸਾਖ-ਚੜ੍ਹੇ ਵਿਸਾਖ ਵਿਬਯਾ ਕਹੂੰ ਸਾਰੀ ਰਾਜੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਕਰੀ ਤਿਆਰੀ ਨੌਬਤ ਖਾਨੇ ਜੰਜ ਸਿਧਾਰੀ । ਸੁੰਦਰ ਵਿਆਹਕੇ ਆਂਦੀ ਨਾਰੀ ਮਹਲ ਨੂੰ ਆਂਵਦੀ । ਰਾਣੀ ਹਾਰ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਲਗਾਇਆ ਰਾਜੇ ਅਧਿਕ ਖਿਆਲ ਵਧਾਇਆ । ਪੁਤਰ ਰੂਪ ਬਸੰਤ ਭੁਲਾਇਆ । ਸੋਕਣ ਕਦੇ ਭਲਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹਿਆ ਬੁਰਾ ਕਮਾਂਵਦੀ । ਲੋਕੀ ਕਰਦੇ ਬੰਨ

ਵਿਚਾਰ, ਜਿਸਦੇ ਪੁਤ ਹੋਣ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਉਸਨੂੰ ਜੋਗਨ ਕਰਨੀ ਨਾਰ,
ਸ਼ੌਂਕਣ ਦੇਂਦੀ ਪੁਤ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕਲੰਕ ਲਾਂਵਦੀ ਕਹਿੰਦਾ ਜਾਤ ਸੂਦ
ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ। ਸੁਣਿਓਂ ਸਿਆਲ ਕੋਟ ਦਾ ਹਾਲ। ਵਰਤੀ ਪੂਰਨ
ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਲੂਣਾ ਕਰਕੇ ਛਤੀ ਤਾਲ, ਪੁਤਰ ਮਰਵਾਂਦੀ।

ਕੁੰਡਲੀ-ਵੈਸਾਖ ਮਹੀਨਾ ਬੀਤਿਆ ਜੇਠ ਗਿਆ ਹੁਣ ਆ
ਰਾਣੀ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਆਖਦੀ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁਤਰ ਦਿਖਾ। ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁਤਰ
ਦਿਖਾ ਆਖਦਾ ਮਹਿਲੋਂ ਲਊ ਮੰਗਾ। ਰਾਣੀ ਗੋਲੀ ਘੱਲਕੇ ਦੇਵੇਂ
ਲਏ ਬੁਲਾ, ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਪੁਤ ਦੇਖ ਕੇ ਰਾਣੀ ਦਿਤੀ ਅਸੀਸ,
ਮਾਤਾ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕੇ ਦੋਏ ਨਿਵਵਾਨ ਸੀਸ।

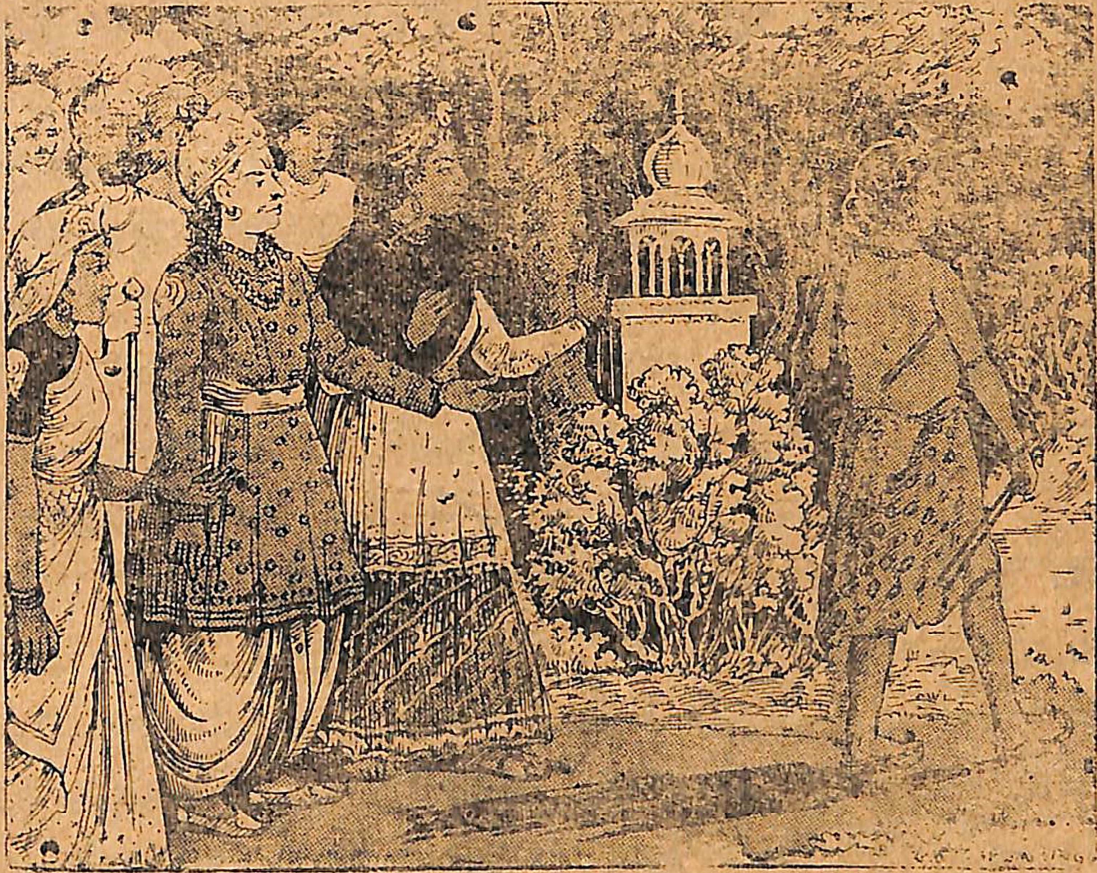
ਜੇਠ-ਚੜਦੇ ਜੇਠ ਉਸ ਹਾਲ ਸੁਣਾਵੇ ਰਾਣੀ ਲੜਕਿਆਂ ਨੂੰ
ਸਮਝਾਵੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਕਰਕੇ ਭ੍ਰਮਾਵੇ, ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਂ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਆਵੇ
ਗਮ ਵਿਚ ਖਾਵਣਾ ਕਹਿੰਦੇ ਰੂਪ ਬਸੰਤ ਦੇ ਭ੍ਰਾਤਾ ਦਿਲ ਮੇਂ ਗਿਆਨ
ਉਪਜਤਾ ਜਾਤਾ, ਹਮ ਹੈ ਪੁਤਰ ਹੈ ਤੂੰ ਹੈ ਮਾਤਾ ਜੋ ਕੁਛ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖ
ਬਿਧਾਤਾ ਸੋਈਓ ਪਾਵਣਾ। ਛੋਟਾ ਪੁਤ ਬਸੰਤ ਅਨਭੋਲ। ਜਿਸਨੇ
ਲਏ ਕਬੂਤਰ ਮੋਲ। ਹਰਦਮ ਰਹੇ ਪੰਛੀਆਂ ਕੋਲ ਸੋਹਣੇ ਸੁੰਦਰ ਮਿਠੇ
ਬੋਲ। ਸਭ ਮਨ ਭਾਂਵਦਾ। ਕਹਿੰਦਾ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਗਲ ਸਾਰੀ ਇਕ
ਕਬੂਤਰ ਮਾਰ ਉਡਾਰੀ ਮਹਿਲੀਂ ਜਾ ਬੈਠਾ ਵਿਚ ਬਾਰੀ, ਵੇਖਕੇ
ਬਾਤ ਉਚਾਰੀ, ਪਕੜੈ ਛੁਪਾਵਣਾ ॥ ਕੁੰਡਲੀ-ਜੇਠ ਮਹੀਨਾ
ਬੀਤਿਆ ਹਾੜ ਕੀਓ ਪਕਾਸ਼ ਬਸੰਤ ਕਬੂਤਰ ਟੋਲਦਾ ਗਿਆ ਮਾਤਾ
ਦੇ ਪਾਸ ਗਿਆ ਮਾਤਾ ਦੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਉਸ ਅਰਜ ਗੁਜਾਰੀ। ਪੰਛੀ
ਹਮਾਰਾ ਦਿਓ ਕਹੇ ਸੁਣ ਮਾਤਾ ਹਮਾਰੀ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਉਸ ਨਾਰ ਨੇ
ਪੁਤ ਵਲ ਕੀਆ ਧਿਆਨ ਸੂਰਤ ਵੇਖ ਬਸੰਤ ਦੀ ਹੋ ਗਈ ਬੇਈਮਾਨ
ਹਾੜ-ਚੜਦੇ ਹਾੜ ਬਸੰਤ ਹੈਰਾਨ ਮਾਤਾ ਕਿਤ ਵਲ ਗਿਆ ਧਿਆਨ
ਮੈਨੂੰ ਪੁਤ੍ਰ ਆਪਣਾ ਜਾਣ ਕਿਉਂ ਤੂੰ ਹੋ ਗਈ ਬੇਈਮਾਨ ਧਰਮ ਕਿਉਂ
ਹਾਰਦੀ। ਰਾਣੀ ਕਹਿੰਦੀ ਇਹਗਲ ਜੋਗ। ਛੋਟੇ ਕਿਆਨ ਭੋਗਨੁਭੋਗ

ਸਾਨੂੰ ਲਗਾ ਇਸ਼ਕ ਵਿਯੋਗ ਕਦੇ ਦੂਰ ਜਾਨਦੇ ਮੋਗ, ਬਚਨਉਚਾਰ
 ਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰਦਾ ਲੱਖ ਕਰੋੜ, ਓਥੋਂ ਆਇਆਹੱਥਮਹੋੜ, ਰਖਿਆ ਧ੍ਰਮ
 ਸੀਸ ਦੇ ਜੋਰ, ਦੇਖੋ ਭਾਵੀ ਵਰਤੀ ਹੋਰ, ਬੁਰੀ ਮੱਤ ਨਾਰਦੀ। ਸ਼ਿਵ-
 ਦਿਆਲ ਕੀਏ ਚਰਿਤ੍ਰ ਭਾਰੀ ਰਾਣੀ ਹਾਰ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਉਤਾਰੇ, ਚੱਕ ਚੱਕ
 ਹਥ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਮਾਰੇਆਪਣੇ ਐਗੁਣ ਪੁਤ ਪਰਭਾਰੇ, ਕਿਲਕਾਂ ਮਾਰਦੀ
 ਕੁੰਡਲੀ ਹਾੜ ਮਹੀਨਾ ਬੀਤਿਆ ਸਾਵਨ ਕੀ ਘਨਘੋਰ। ਰਾਜਾ ਮਹਿਲਾਂ
 ਜਾਂਵਦਾ ਕੌਣ ਮਚਾਵੇ ਸ਼ੋਰ। ਕੌਣ ਮਚਾਵੇ ਸ਼ੋਰ ਗਿਆ ਲੰਘ ਭੀਤਰ
 ਦੁਆਰੇ, ਰਾਣੀ ਹਾਲਬਿਹਾਲ ਦੇਖਕੇ ਬਚਨ ਉਚਾਰੇ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਉਹ
 ਪੁਛਦਾ ਦਸਰਾਣੀ ਸਭ ਹਾਲ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾਂਵਦੀ ਕਰਕੇਬਾਰਾਂ ਤਾਲ
 ਸਾਵਣ ਦੌੜਦੇ ਸਾਵਨ ਹਾਲ ਸੁਣਾਇਆ ਤੇਰਾ ਪੁਤ ਜੇ ਮਹਿਲੀ
 ਆਯਾ। ਅੰਗੀਆਂ ਫਾੜੀਂ ਹੱਥ ਲਗਾਯਾ। ਉਸਨੇ ਜਗਾ ਖੌਫਨ ਖਾਯਾ
 ਰਾਜਾ ਸੁਣ ਲੀਜੀਏ ਰਾਣੀ ਕਹਿੰਦੀ ਬਚਨ ਉਚਾਰ ਮੇਰਾ ਜੀਉਣਾ
 ਤਾਂ ਦਰਕਾਰ। ਜੇ ਤੂੰ ਪੁਤ ਨੂੰ ਦੇਵੇਂ ਮਾਰ। ਹੱਥੀਂ ਕਰੀਏ ਕੌਲਕਰਾਰ
 ਬਚਨ ਪਤੀ ਜੀਏ ਸੁਣਕੇ ਰਾਜਾ ਹੋਇਆ ਹੈਰਾਨ। ਸਦਲਏ ਮੁਨਸ਼ੀ
 ਅਹਿਲ ਦੀਵਾਨ। ਮੇਰਾ ਬਸੰਤ ਬੇਈਮਾਨ ਜਲਦੀ ਕਢੇ ਇਸ
 ਦੇ ਪਰਾਨ। ਦੇਰ ਨਾ ਕੀਜੀਏ। ਕਹਿੰਦਾ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਬਿਨ ਦੇਰ
 ਉਸਨੂੰ ਲਿਆ ਜਲਾਦਾਂ ਘੋਰ। ਵੇਖੋ ਪਿਆ ਰਾਜ ਅੰਧੋਰ। ਮੋਏ
 ਪੁਤ ਨਾ ਮਿਲਦੇ ਫੇਰ। ਫਾਏ ਕਿਉਂ ਦੀਜੀਏਂ।

ਕੁੰਡਲੀ-ਸੌਣ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋ ਗਿਆ ਭਾਦੋਂ ਲਿਖਿਆ ਹਾਲ
 ਆਗਿਆ ਕਰੇ ਵਜੀਰ ਨੂੰ ਦੇਸੋਂ ਦੀਆ ਨਿਕਾਲ। ਦੇਸੋਂ ਦੀਆ
 ਨਿਕਾਲ ਫੇਰ ਉਹ ਗਿਆ ਰੂਪ ਦੇ ਕੋਲ। ਬੀਤੀ ਆਖ ਸੁਣਾਉਂਦਾ
 ਸਾਰਾ ਕਿੱਸਾ ਫੌਲ। ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਇਸ ਰੂਪ ਨੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕਰੀ
 ਵਿਚਾਰ। ਇਸ ਰਾਜੇ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਦਰਕਾਰ।

ਭਾਦਰੋਂ ਚੜਦੇ ਭਾਦਰੋਂ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈ। ਤੁਰ ਪਏ ਆਦ ਗਣੇਸ਼
 ਮਨਾਈ। ਇਕ ਇਕ ਰਾਤ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਆਈ। ਬੈਠੇ ਹੋਠ ਝਿਛਦੇ

ਜਾਈ ਢੇਰੇ ਲਾਉਂਦੇ। ਸੁਤਾ ਰੂਪ ਬਸੰਤ ਹੁਸ਼ਿਆਰ, ਪਹਿਰਾ ਦੇਵੇਸ਼ਸਤ੍ਰ
ਧਾਰ, ਬਨ ਵਿਚ ਦਿਸਦਾ ਅੰਧ ਗੁਬਾਰ ਇਕ ਦੋ ਪੰਛੀ ਕਰਨ ਪੁਕਾਰ
ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਦੇ। ਤੋਤਾ ਆਪਣਾ ਹਾਲ ਸੁਣਾਵੇ। ਜੇ ਕੋਈ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ
ਕੇ ਖਾਵੇ ਸੁਰ ਨਰ ਰਾਜ ਮਿਸਰ ਦਾ ਪਾਵੇ। ਇਹ ਗਲ ਵਿਰਥਾ
ਕਦੇ ਨਾ ਜਾਵੇ ਇਹ ਗੁਣ ਗਾਂਵਦੇ। ਕਹਿੰਦਾ ਜਾਤ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ
ਮੈਨਾ ਕਹਿੰਦੀ ਆਪਣਾ ਹਾਲ, ਮੈਨੂੰ ਖਾਵੇ ਜੇ ਉਗਲੇ ਲਾਲ। ਹੇਠਾਂ
ਸੁਣੇ ਬਸੰਤ ਖਿਆਲ ਪੰਛੀ ਮਨ ਭਾਂਵਦੇ।

ਕੁੰਡਲੀ-ਭਾਦਰੋਂ ਕੂਚ 'ਕਰ ਚਲਿਆ ਅੱਸੂ ਅਸਲੀ ਜਾਨਾ
ਬਸੰਤ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਦਾ ਫੜਕੇ ਤੀਰ ਕਮਾਨ। ਫੜਕੇ ਤੀਰ ਕਮਾਨ
ਉਸਨੇ ਲਿਆ ਕਬਾਬ ਬਣਾ। ਮੈਨਾ ਖਾਧੀ ਬਸੰਤ ਨੇ ਤੋਤਾ ਰੂਪ
ਖਵਾ। ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਉਹਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸੀ ਰੁਜਰੀ ਰਾਤ।
ਦੋਨੋਂ ਉਠਕੇ ਤੁਰ ਪਏ ਜਦ ਹੋਈ ਪਰਭਾਤ।

ਕੁੰਡਲੀ—ਅਸੂ ਚੜਦੇ ਰਾਤ ਹੈ ਕਾਲੀ ਚਾਰੋਂ ਤਰਫ ਅੰਧੇਰ ਰੁਬਾਰੀ
ਬਾਲਕ ਅਵਸਥਾ ਨੀਂਦ ਪਿਆਰੀ ਦੋਨੋਂ ਸੌਂ ਗਏ ਇਕ ਵਾਰੀ
ਸੂਰਤ ਵਿਸਾਰ ਕੇ। ਆਯਾ ਸਰਪ ਬੜੀ ਕਰਧਾਈ ਵੇਖੋ ਰੂਪ ਖਬਰਨਾ
ਕਾਈ। ਡਸਿਆ ਬਸੰਤ ਰੂਪ ਦਾ ਭਾਈ। ਐਸੀ ਭਾਵੀਕਲਾ ਜਗਾਈ
ਗਿਆ ਡੰਗ ਮਾਰਕੇ। ਉਠਿਆ ਰੂਪ ਨੈਣ ਜਦ ਖੋਲੇ ਮਾਰੀ ਹਾਕ ਭਾਈ
ਨਾ ਬੋਲੇ। ਪਿਛਲੇ ਦੁਖ ਸੁਖ ਆਪਣੇ ਫੋਲੇ। ਤੜਫੇ ਜਿੰਦ ਖਾਲੀ
ਵਿਚ ਰੋਲੇ ਵਿਚ ਉਜਾੜਦੇ। ਕਹਿੰਦਾ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਸਰ ਮਾਨ
ਨਹੀਂ ਹੁਣ ਸਨ ਬਸੰਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਣ॥ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਉਮਰ
ਨਿਧਾਨ। ਪੰਛੀ ਅਦਿਕ ਹੋਏ ਹੈਰਾਨ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਦੇ।

ਕੁੰਡਲੀ—ਅਸੂ ਰੁਜਰਿਆ ਸੁਖ ਮੇਂ ਕਤਕ ਉਦੇ ਭਇਆ।
ਛੱਡਕੇ ਰੂਪ ਬਸੰਤ ਨੂੰ ਖੱਫਣ ਲੈਣ ਗਿਆ। ਖੱਫਣ ਲੈਣ ਗਿਆ
ਜਾ ਪਹੁੰਚਾ ਮਿਸਰ ਸ਼ਹਿਰ। ਰਾਜਾ ਨਗਰ ਦਾ ਮਰ ਗਿਆ ਪਿਆ
ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਕਹਿਰ। ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਫੜ ਰੂਪ ਨੂੰ ਦਿਤਾ ਤਖਤਬਹਾਲ
ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿਚ ਫਸ ਰਿਹਾ ਭੁਲ ਪਿਛਲਾ ਹਾਲ।

ਕੱਤਕ—ਕੱਤਕ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਰਾਜ। ਮਿਲਿਆ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਦਾ
ਤਾਜ ਹੈ ਰਬ ਸੱਚਾ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਉਸਨੂੰ ਰਿਹਾ ਬਸੰਤ ਨਾ ਯਾਦ
ਹੋਸ਼ ਭੁਲਾਂਵਦਾ। ਪਿਛੇ ਪਈ ਬਸੰਤ ਦੀ ਲੰਬ ਆਯਾ ਜਗੀ ਕਰਦੀ
ਸੈਰ, ਦੇਖੇ ਚੜਿਆ ਸੱਪ ਦਾ ਜੋਸ਼ੀ ਰਾਜੀਕਰਾਂ ਕੋਈਨਾ ਦੇਸ਼ ਦਿਸ਼ਟ
ਚਲਾਉਂਦਾ! ਬੈਠਾ ਜੋਗੀ ਨਾਮ ਚਿਤਾਰੇ। ਪੜ੍ਹ ਪੜ੍ਹ ਮੰਤਰ ਛੁਟਾ
ਮਾਰੇ ਬਣ ਵਿਚ ਨਾਗ ਸੂਕ ਰਹੇ ਕਾਲੇ। ਜਿਸ ਨੇ ਬਸੰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਾਣ
ਨਿਕਾਲੇ ਉਹੀ ਸੱਪ ਆਉਂਦਾ। ਕਹਿੰਦਾ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਕਰ ਆਸ
ਆਇਆ ਸੱਪ ਬਸੰਤ ਦੇ ਪਾਸ। ਪਾਏ ਲਬਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਸਵਾਸ
ਦਿਸਿਆ ਭਾਈ ਨਾ ਹੋਇਆ ਉਦਾਸ ਪਿਆ ਕੁਰਲਾਉਂਦਾ।

ਕੁੰਡਲੀ—ਕਤਕ ਮਹੀਨਾ ਬੀਤਿਆ ਮਘਰ ਆਨ ਚੜ੍ਹਾ। ਉਠ
ਬਸੰਤ ਨਾ ਵੇਖਿਆ ਜੋਗੀ ਨਜ਼ਰ ਪੜਾ। ਜੋਗੀ ਨਜ਼ਰ ਪੜਾ ਆਖਦਾ

ਸੁਣ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਾਤ। ਮੈਨੂੰ ਘੇਰਿਆਂ ਨੀਂਦ ਨੇ ਕਹਾਂ ਗਿਆ ਮੇਰਾ
ਭਰਾਤ। ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਉਸ ਜੋਗੀਨੇ ਦਸਿਆ ਸਾਰਾ ਹਾਲ। ਧਰਮ
ਦਾ ਪੁਤਰ ਬਨਾਇਕੇ ਲੈ ਗਿਆ ਆਪਣੇ ਨਾਲ।

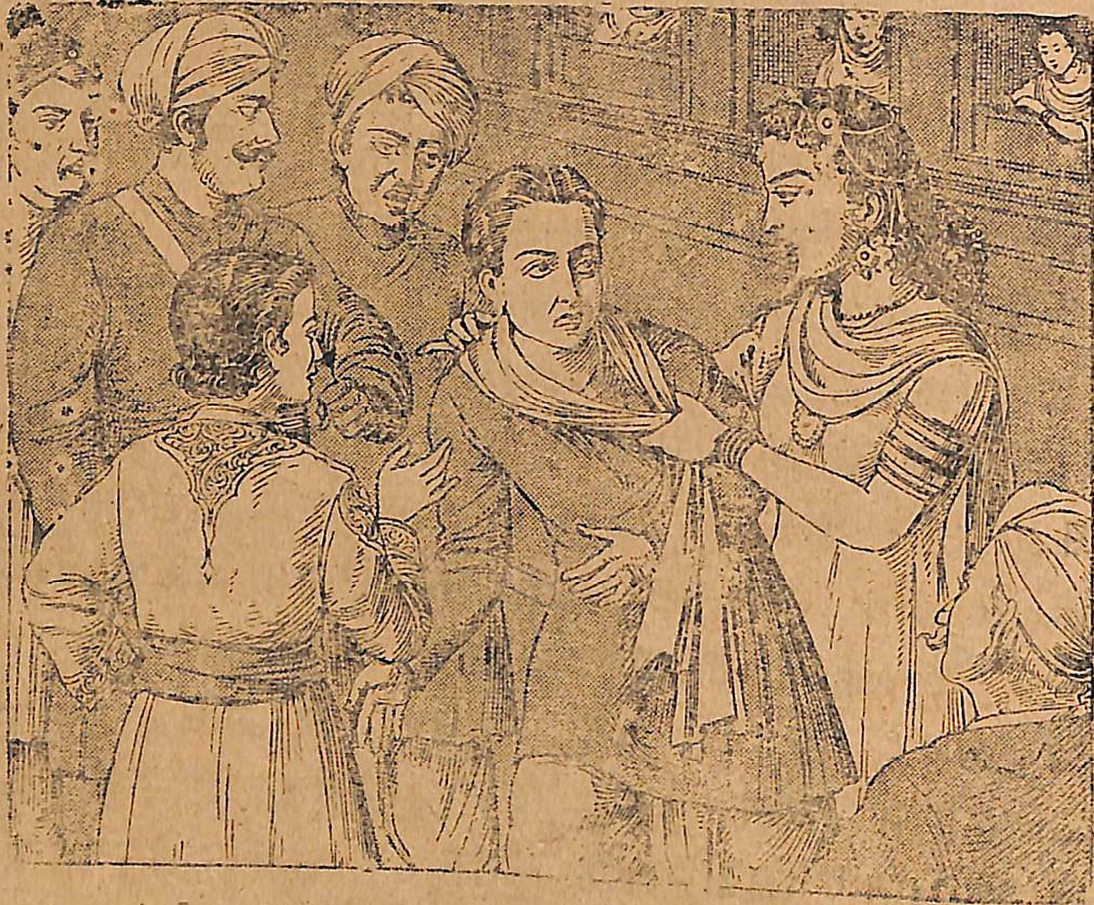
ਮਘਰ—ਮਘਰ ਮਗਰ ਜੋਗੀਦੇ ਆਵੇਉਗਲੇ ਲਾਲ ਬਸੰਤ ਦਿਖਾਵੇ
ਉਹ ਤਾਂ ਮਨ ਜੋਗੀ ਦੇ ਭਾਵੇ। ਆਗਿਆ ਲੈ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਵੇ।
ਸਸਤਰ ਧਾਰਕੇ ਬੰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਾ ਪਾਇਆ ਚੌਥੀ ਕੁੰਟ
ਬਸੰਤ ਉਠ ਧਾਯਾ। ਨੇੜੇ ਮਿਸਰ ਸ਼ਹਿਰਦੇ ਆਇਆ। ਏਸਨੇ ਜਾ
ਦਰਬਾਨ ਜਗਾਇਆ। ਹਾਕਾਂ ਮਾਰਕੇ। ਇਕ ਦਰਬਾਨ ਬਿਆਨ
ਸੁਣਾਵੇ। ਨਾ ਕੋਈ ਰਾਤ ਨੂੰ ਲੰਘਣਾ ਪਾਵੇ। ਏਥੇ ਸ਼ੇਰ ਖੂਨੀ ਇਕ
ਆਵੇ। ਉਹ ਤਾਂ ਮਾਰ ਮੁਸਾਫਰ ਖਾਵੇ, ਕਹੂੰ ਪੁਕਾਰ ਕੇ, ਕਹਿੰਦਾ
ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਬਲਿਹਾਰ ਬਸੰਤ ਰਿਹਾ ਦਰਵਾਜ਼ਿਓਂ ਬਾਹਰ ਆਯਾ
ਸ਼ੇਰ ਜੋ ਲੀਤਾ ਮਾਰ ਸੁਤਾ ਸਸਤਰ ਸਭੀ ਉਤਾਰ, ਪੈਰ ਪਸਾਮ ਕੇ।

ਕੁੰਡਲੀ—ਮਘਰ ਮਹੀਨਾ ਬੀਤਿਆ ਚੜਿਆ ਪੋਹ ਪ੍ਰਧਾਨ। ਜੋ
ਕੁਛ ਲਮਤ ਨੇ ਸੇ ਕਰੀ ਦਰਬਾਨ, ਜੋ ਦੇਖਿਆ ਦਰਬਾਨ
ਕੁਤਵਾਲੀ ਜਾਂ ਕਰੀ ਪੁਕਾਰ, ਇਕ ਮੁਸਾਫਰ ਆ ਗਿਆ ਸੁਤਾ
ਸ਼ੇਰ ਨੂੰ ਮਾਰ! ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਕਰੀ
ਸਲਾਹ, ਜਾ ਬਸੰਤ ਨੂੰ ਕੁਟਿਆ ਲੀਤਾ ਸ਼ੇਰ ਉਠਾ।

ਪੋਹ—ਪਕਾਏਨਰ ਐਰ ਨਾਰੀ ਮੋਯਾ ਸ਼ੇਰ ਤਾਂ ਪੁਛੀ ਗੁਜਾਰੀ, ਰਾਜੇ
ਦਰਬਾਰੀਆਂ ਬਹੁ ਭਾਰੀ। ਏਹ ਕੁਤਵਾਲ ਬੜਾ ਬਲਕਾਰੀ। ਇਨਾਮ ਕੇ
ਪਾਉਂਦਾ। ਪਿਛੇ ਪਿਆ ਬਸੰਤ ਲਾਚਾਰ ਨਾ ਕੋਈ ਇਸਦਾ ਵਾਲੀ
ਯਾਰ। ਆਇਆ ਮਿਟੀ ਲੈਣ ਘੁਮਿਆਰ ਉਹ ਰੱਬ ਸੱਚਾ ਪਰ ਵਦਗਾਰ
ਸਬੱਬ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਏਸਦੀ ਨਜ਼ਰ ਬਸੰਤ ਜੋ ਆਵੇ ਚਕ ਕੇ ਉਸਨੂੰ
ਘਰ ਲੈ ਜਾਵੇ। ਮਲੂਮ ਪੱਟੀ ਇਲਾਜ ਕਰਾਵੇ ਚਕ ਕੇ ਉਸਨੂੰ
ਨਾਵੇ, ਸੁਕਰ ਮਨਾਉਂਦਾ। ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਕਹਿੰਦਾ ਸਚ ਮਾਨ ਘਰ
ਘੁਮਿਆਰ ਦੇ ਨਾ ਸੁਤਾਨ। ਰਖਿਆ ਸੁਤ ਬਸੰਤ ਉਠਾਂਜਾਨ। ਉਗਲੇ

ਲਾਲ ਤਾਂ ਕਦਰਾ ਦਾਨ । ਸੈਲ ਨੂੰ ਜਾਂਵਦਾ ।

ਕੁੰਡਲੀ-ਪੋਹ ਮਹੀਨਾ ਬੀਤਿਆ ਮਾਘ ਕਹੂੰ ਮਨ ਲਾ ਵਿਚ
ਬਜਾਰ ਦੇ ਕੇਜਰੀ ਬੈਠੀ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾ । ਬੈਠੀ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾ ਘੋਰ ਇਕ

ਲੜਕੇ ਤਾਈਂ ਰਾਤੀ ਰਹਿਆਂ ਨਾਲ ਖਰਚੀ ਇਸ ਦਿਤੀ ਨਹੀਂ
ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ । ਬਸੰਤ ਭੀ ਪਹੁੰਚਾ ਓਸ ਮਕਾਨ ਜਾ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ
ਪੁਛਦਾ ਸੁਣਕੇ ਹੋਇਆ ਹੈਰਾਨ ।

ਮਾਘ-ਚੜਦਾ ਮਾਘ ਤੂੰ ਮਕਰ ਬਨਾਵੇ । ਐਸਾਲੜਕਾ ਉਗਲ ਜਾਵੇ ।
ਬਹਿ ਬਹਿ ਝੂਠੀਆਂ ਕਸਮਾਂ ਖਾਵੇ ਲਾਯਾ ਸੁਪਨਾ ਪਕ ਪਕਾਵੇਂ । ਧਮ
ਕਿਉਂਹਾਰਿਆ ਵੇਸਵਾਸੋਚਕੀ ਆਮਨ ਮਾਹੀ । ਉਸਨੇ ਛਡਿਆ ਲੜਕੇ
ਤਾਈਂ ਇਸ ਵਿਚ ਜਰਾ ਭੀ ਝੂਠ ਨਾਹੀਂ । ਗਿਆ ਬਸੰਤ ਤੇ ਰੱਬਾ
ਕਜਾਈ ਨਿਆਉਂ ਨਿਤਰਿਆ । ਸੁਣਕੇ ਕੁਤਵਾਲ ਇਸ ਬਿਆਨ ਆਯਾ
ਕੇਜਰੀ ਪਾਸ ਮਕਾਨ । ਇਹਤਾਂ ਹੈਗਾ ਓਹੀ ਜਵਾਨ । ਉਸਨੇ ਲਿਆ

ਬਸੰਤ ਪਛਾਨ। ਜਿਨ ਮਾਰਿਆ ਸ਼ੇਰ ਕਹਿੰਦਾ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਸੁਣ
ਭਾਈ ਉਹ ਕੁਤਵਾਲ ਬੜਾ ਦੁਖਦਾਈ, ਉਸਨੇ ਹਥ ਕੜੀ ਚੁਕ
ਲਾਈ, ਜਿਸ ਬਸੰਤ ਉਂਜ ਲਗਾਈ, ਕੈਦ ਕਰ ਡਾਰਿਆ ॥

ਕੁੰਡਲੀ—ਮਾਘ ਮਹੀਨਾ ਬੀਤਿਆ ਫੱਗਣ ਕਹੂੰ ਫਲ ਜਾਨਲੈ
ਜਹਾਜ਼ ਇਕ ਆਂਵਦਾ ਸੈਦਾਗਰ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਨ ਸੈਦਾਗਰ ਸੁਘੜ
ਸੁਜਾਨ ਜਹਾਜ਼ ਚਲਣਾ ਨਾ ਪਾਵੇ। ਉਹ ਮੰਗੇ ਮਰਦ ਦੀ ਭੇਟ
ਉਹਨਾਂ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਮਨ
ਮੇਂ ਕਰੀਂ ਵਿਚਾਰ। ਮੋਹਰਾਂ ਭਰ ਥਾਲ ਲੈ ਗਿਆ ਰੂਪ ਦਰਬਾਰ।

ਫੱਗਣ—ਚੜ੍ਹਦੇ ਫੱਗਣ ਫੇਰ ਮਹਤਾਜ ਮੇਰੀ ਅਰਜ ਗਰੀਬ
ਨਿਮਾਜ ਮੇਰਾ ਅਟਕਿਆ ਇਕ ਜਹਾਜ਼ਬੰਦੂਆਂ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਸਰਦਾ ਕਾਜ
ਅਰਜ ਗੁਜਾਰਦਾ। ਬੈਠ ਰੂਪ ਤਖਤ ਪਰ ਜਾਕੇ। ਕਹਿੰਦਾ ਠਾਣੇਦਾਰ
ਬੁਲਾਕੇ। ਇਸ ਦੇ ਕੈਦੋਂ ਕੱਢ ਦਿਆ ਜਾਕੇ ਜਲਦੀ ਕਰੇ ਕੰਮ ਮਨ
ਲਾਕੇ ਏਸ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ। ਠਾਣੇਦਾਰ ਪਾਪ ਮਨਭਾਯੇ। ਕੱਢ ਕੱਢ ਬਸੰਤ
ਫੜਾਇਆ ਸੈਦਾਗਰ ਲੈ ਜਹਾਜ਼ ਪਰ ਆਯਾ ਮਾਰਨ ਲੱ ਗੇਰੋਂ ਸਾਪਾਯਾ।
ਬਸੰਤ ਪੁਕਾਰ ਦਾ ਕਹਿੰਦਾ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਗਲ ਸਾਰੀ। ਇਕ ਬਸੰਤ
ਨੇ ਅਰਜ ਗੁਜਾਰੀ। ਤੁਮ ਨਾ ਮਾਰੋ ਜਾਨ ਹਮਾਰੀ। ਤੇਰਾ ਤੁਰ ਜਹਾਜ਼
ਹੋ ਜਾਰੀ। ਮੁਝੇ ਕਿਉਂ ਮਾਰਦਾ। ਕੁੰਡਲੀ ਬਾਰਾਂ ਮਾਂਹ ਜਦ ਬੀਤਿਆ
ਦੂਜਾ ਕਹੂੰ ਉਦਾਰਾ ਜੋ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਬਸੰਤ ਮੰਨ ਲਿਆ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ
ਮੰਨ ਲਿਆ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਨੇ ਹੁਆ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਕਾਜ ਲਗੇ ਪੈਰ ਬਸੰਤ
ਤੁਰ ਪਿਆ ਤੁਰਤ ਜਹਾਜ਼। ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਨੇ ਮਨ ਵਿਚ
ਕਰੀ ਸਲਾਹ, ਧਰਮ ਦਾ ਪੁਤਰ ਬਨਾਕੇ ਲੈ ਗਿਆ ਨਾਲ ਚੜ੍ਹਾਂ

ਚੇਤ—ਚੇਤ ਚੜ੍ਹਦੇ ਚੇਤ ਉਹ ਸੇਠ ਵਿਚਾਰੇ। ਕਹਿੰਦਾ ਸੁਣੋ ਬਸੰਤ
ਪਿਆਰੇ ਤੁਮ ਹੋ ਧਰਮ ਕੇ ਪੁਤ ਹਮਾਰੇ। ਹਮਨੇ ਦੇਖੇ ਖੇਲ ਨਿਆਰੇ
ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ਼ ਦੇ ਉਥੋਂ ਤੁਰਿਆ ਸੀ ਜਹਾਜ਼। ਆਯਾ ਕਾਮ ਰੂਪ
ਦਾ ਰਾਜ। ਉਹ ਰੱਬ ਸੱਚਾ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ਼। ਜਿਸਨੇ ਸਵਾਰੇ ਬਸੰਤ

ਦੇ ਕਾਜ। ਖੇਲ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਲੜਕੀ ਕਾਮ ਰੂਪ ਦੀ ਨਾਵੇ। ਉਪਰ
ਚੜਕੇ ਵਾਲ ਸੁਕਾਵੇ, ਉਹਤਾਂ ਆਪ ਡਿਠਾ ਵਰ ਪਾਵੇ। ਉਹਦੀ ਨਜਰ
ਬਸੰਤ ਜੋ ਆਵੇ, ਵਿਚ ਜਹਾਜ ਦੇ। ਕਹਿੰਦਾ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਗਲ
ਆਪ ਲੜਕੀ ਕਹੇ ਸੁਣੋ ਮਾਈ ਬਾਪ ਆਪੇ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਢੂੰਡ ਲਿਆ ਵਰ
ਆਪ। ਮੇਰਾ ਇਸਦਾ ਕਰੋ ਮਲਾਪ। ਵਾਸਤੇ ਲਾਜ ਦੇ।

ਕੁੰਡਲੀ—ਵਿਸਾਖ ਬੈਠਕ ਸੋਚਿਆ ਮਨਮੇਂ ਕਰੀ ਵਿਚਾਰ ਕਾਮ ਰੂਪ ਨੇ
ਵੇਖਿਆ ਸਦ ਬਸੰਤ ਕਮਾਰ ਸਦਬਸੰਤਕੁਮਾਰ ਕੇ ਆਪਨੇ ਪਾਸ ਬਹਾਵੇ
ਹੁਲਦੀ ਕਰਕੇ ਗੀਤ ਸ਼ਗਨ ਝੋਲੀ ਮੇ ਪਾਵੇ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਕਾਮ ਰੂਪ
ਨੇ ਲਿਆ ਪਰੋਹਤ ਬੁਲਾ ਇਸ ਬਸੰਤਦੇ ਬਾਪਨੂੰ ਜਲਦੀ ਖਬਰ ਪੁਚਾ
ਵਿਸਾਖ ਵਿਸਾਖ ਬੇਗ ਕਰ ਚੜਿਆ ਨਾਈ ਪਹੁੰਚਾ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਪਾਸ।
ਜਾਈ ਜਾਕੇ ਦਿਤੀ ਪਰੋਹਤ ਵਧਾਈ। ਤੇਰੇ ਲੜਕੇ ਕੁੜਮਾਈ।
ਹੋਈ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸੁਣਦੇ ਸੁਣ ਸੁਦਾਗਰ ਹੋਯਾ ਨਿਹਾਲ ਉਸਨੇ ਕੀਤੀ
ਖੁਸ਼ੀ ਕਮਾਲ ਜਿਨ ਪਾਇਆ ਆਨ ਸਵਾਲ। ਵੰਡਿਆ ਬਾਦ
ਸ਼ਾਹਨੇ ਮਾਲ ਵਿਚ ਜਹਾਜਦੇ। ਮੁੜਕੇ ਪਰੋਹਤ ਰਾਜੇ ਪਾਸ ਆਏ ਰਾਜਾ
ਪੰਡਤ ਸਦਵਾਏ, ਚੰਗਾ ਸ਼ਾਹਸ਼ਗਨ ਸੁਧਾਵੇ। ਗਹਿਣਾ ਕਪੜਾ ਖੂਬ
ਬਣਾਵੇ ਵਾਸਤੇ ਕਾਜ ਦੇ। ਕਹਿੰਦਾ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਸੁਣ ਭਾਈ ਰਾਜਾ
ਸ਼ਾਹ ਚਿਠੀ ਲਿਖਖਾਈ। ਪਾਸ ਸੁਦਾਗਰ ਦੇ ਪੁਚਵਾਈ ਰਲਕੇ
ਨਾਰੀਆਂ ਦਿਤੀ ਵਧਾਈ ਵਾਜ ਵਜਦੇ।

ਕੁੰਡਲੀ—ਜੇਠ ਜੋਰ ਕਰ ਗਿਆ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਕਮਾਲ।
ਚਿਠੀ ਪਲੇ ਪਾ ਲਈ ਕਰ ਵੰਡਿਆਂ ਦੀ ਚਾਲ। ਕਰ ਵੰਡਿਆਂ ਦੀ
ਦੀ ਚਾਲ ਨਾਈ ਨ ਕਹੀ ਜਾਨੀ ਬਾਤ। ਰਾਜਾ ਜੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਜੋੜ
ਕੇ ਲਿਆਓ ਬਰਾਤ। ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਬਸੰਤ ਦੇ ਖੁਲ ਆਖਰ ਭਾਗ।
ਨਾਈ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਤੋਰਿਆ ਦੇਕੇ ਲਾਗ।

ਜੇਠ—ਚੜਦੇ ਜੇਠ ਜੰਝ ਹੋਈ ਤਿਆਰ ਨੌਕਰ ਚਾਕਰ ਬੇਸੁਮਾਰ, ਵਾਜੇ
ਵਜੇ ਤੋਹਫੇ ਰਾਜੇਚਾਰ, ਢੁਕੇਦੇ ਦਰਬਾਰ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਇਕੇ। ਬੱਘੀਆਂ

ਘੋੜੇ ਸ਼ਸਤਰ ਧਾਰੀ ਜੰਝ ਉਤਰੀ ਡੇਰੇ । ਬਧੇ ਸਿਰ ਬਸੰਤ
ਦੇ ਸੇਹਰੇ ਰਾਜੇ ਧੀ ਦੇ ਫੇਰੇ । ਵੇਦੀ ਗਭਾਇਕੇ ਅਗਲੇ ਭਲਕ
ਜੰਝ ਬਲਵਾਈ । ਲਛੂ ਪੇੜਾ ਤੇ ਮਠਿਆਈ । ਤਾਜੀ ਜਲੇਬੀ ਸ਼ੀਰਨੀ
ਪਾਈ । ਨਾਲੇ ਖਸਤਾ ਬਣੀ ਖਤਾਈ ਗਏ ਸਭ ਖਾਇਕੇ । ਕਹਿੰਦਾ
ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਮਨ ਲਈ ਰਾਜੇ ਐਸੀ ਖੰਟ ਵਛਾਈ । ਉਹਨੂੰ ਦੇਖਨ
ਆਈ ਲੁਕਾਈ ਉਹਦੀ ਸੋਭਾ ਕਹੀ ਨ ਜਾਈ ਵੇਖਨ ਸਭ ਆਇਕੇ ।

ਕੁੰਡਲੀ-ਹਾੜ ਹਟਕੇ ਆਇਆ ਲਿਖਿਆ ਜੋ ਧਨਵਾਨ
ਸ਼ਾਦੀ ਹੋਈ ਬਸੰਤ ਦੀ ਦਿਤੇ ਦਾਨ । ਮੋਤੀ ਦਿਤੇ ਦਾਨ
ਬੜੀ ਉਸ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ । ਪਰੀਆਂ ਦੇਖ ਹੈਰਾਨ ਜੇਹੜੀ ਉਸ
ਨਾਰ ਵਿਆਹੀ । ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਦਿਲ ਆਪਣੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਇਆ
ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ । ਬੜਾ ਦਰਬ ਉਸ ਵੇਡਿਆ ਨੂੰਹ ਪੁਤਰ ਸਿਰ ਵਾਰ ।

ਹਾੜ-ਚੜਦੇ ਹਾੜ ਹਕੀਕਤ ਸਾਰੀ ਰਾਜ ਦਰਬ ਦਿਤਾ ਬਹੁ
ਭਾਰੀ । ਹਥ ਜੋੜਕੇ ਅਰਜ ਗੁਜਾਰੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਨਾ ਵਾਰੋ ਵਾਰੀ ਨਹੀਂ
ਭੁਲਵਾਨਾ ਸਦ ਸਹੇਲੀਆਂ ਘਰ ਮੇਂ ਆਈਆਂ ਗਾਵਣਨਾਰਾਂ ਅਡਣ
ਆਈਆਂ । ਮਿਲ ਮਿਲ ਜਰੀਆਂ ਗੱਲ ਵਿਚ ਪਾਈਆਂ । ਇਹ ਗਲ
ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਫੂਫੀਆਂ ਤਾਈਆਂ ਫੇਰ ਕਦਆ ਵਨਾਂ ਕਹਿੰਦਾ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ
ਨਰ ਨਾਰੀ । ਲੜਕੀ ਕਾਮ ਰੂਪ ਦੀ ਪਿਆਰੀ । ਪੁਤਰ ਖੜਗਸੈਨ
ਬਲਕਾਰੀ । ਵੇਖੋ ਕਰਮਾ ਦੀ ਗਤ ਨਿਆਰੀ ਮੇਲ ਮਿਲਾਵਨਾ ।

ਕੁੰਡਲੀ-ਹਾੜ ਕੂਚ ਕਰ ਚਲਿਆ ਜਾਵਨ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ
ਮਾਲ ਵੇਖਕੇ ਘਰ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੁਦਾਗਰ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ ਸੁਦਾਗਰ
ਤਿਆਰ ਜਰਾ ਬਹੁ ਦੇਰ ਨਾਲ ਵੇ । ਦਿਤੇ ਟੋਰ ਜਹਾਜ ਚਲ ਘਰਾਂ ਨੂੰ
ਆਵੇ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਨੇ ਵਲ ਨੂੰਹ ਕਰ ਧਿਆਨ । ਹੁਸਨ
ਦੇਖ ਉਸ ਨਾਰ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਬੇਈਮਾਨ ।

ਸਾਵਨ-ਚੜਦੇ ਸਾਵਨ ਸੁਣੇ ਲੁਕਾਈ ਤੁਰਿਆ ਦੇਰ ਨੀ
ਲਾਈ । ਜੇੜੀਨਾ ਬਸੰਤ ਵਿਆਹੀ । ਸੁਦਾਗਰ ਦੇਖ ਸ਼ਰਮਤਾ ਆਈ

ਧਰਮ ਗਵਾਂਦਾ । ਦਿਲ ਮੇਂ ਥੋਟੀ ਵਿਚਾਰ ਲਗੇ ਨੂੰਹ ਲਣਾ
 ਲਈ ਨਾਰ, ਪਾਪੀ ਗਿਆ ਧਮ ਨੂੰ ਹਾਰ ਮੈਂ ਦਿਆਂ ਪੁਤ ਨੂੰ ਮਾਰ
 ਬੁਰਾ ਦਿਲ ਚਾਂਹਵਦਾ ਸੈਦਾਗਰ ਐਸਾ ਜੁਲਮ ਗੁਜਾਰ । ਜੇਹੜਾ ਮਾਰ
 ਬਸੰਤ ਸੀ ਪਿਆਰ, ਧਕਾ ਦੇ ਸਾਗਰ ਮੇਂ ਡਾਰ, ਨਾਰੀ ਪਾਸ ਗਿਆ
 ਹਤਿਆਰਾ ਜਾ ਹਥ ਪਾਂਵਦਾ, ਕਹਿੰਦੀ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਉਹ ਨਾਰੀ ।
 ਤੂੰ ਹੈਂ ਬਾਪ ਮੈਂ ਨੂੰਹ ਤੁਮਾਰੀ ਪਾਪੀ ਪਾਪ ਕੀਆ ਤੈਂ ਭਾਰੀ । ਕੀਤਾ
 ਕੰਤ ਬਿਨਾਂ ਦੁਖਿਆਰਾ ਚੈਨ ਨਹੀਂ ਆਂਵਦਾ ।

ਕੁੰਡਲੀ—ਸੈਣ ਕੂਚ ਕਰ ਚਲਿਆ ਭਾਦਰੋਂ ਭਈ ਉਦਾਸ ।
 ਪਿਟ ਪਿਟ ਨੀਲੀ ਹੋ ਗਈ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਦੇ ਪਾਸ । ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਦੇ
 ਪਾਸ ਕਹੇ ਤੈਨੇ ਜੁਲਮ ਕਮਾਇਆ । ਭਰਾਤਾ ਮੇਰਾ ਹਥ ਤੇਰੇ
 ਕੀ ਆਇਆ । ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਵਿਚ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਰਾਣੀ ਕਰੀ ਪੁਕਾਰ
 ਪਿਓ ਨੇ ਪੁਤ ਨੀਹੋਂ ਮਾਰਿਆ ਅੱਜ ਤਕ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ।

ਭਾਦਰੋਂ—ਭਾਦਰੋਂ ਭਰ ਲਈ ਰਾਣੀ ਨੈਣ । ਰੋ ਰੋ ਉਚੇ ਪਾਵੇ ਵੈਣ ਉਸ
 ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬੀਤੀ ਰੈਨ ਪਏ ਬਸੰਤ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਚੈਨ । ਪਈ
 ਕੁਰਲਾਂਵਦੀ । ਰਾਣੀ ਮਨ ਨੂੰ ਬਹੁ ਸਮਝਾਇਆ, ਮੇਰਾ ਸੁਹਾਗ ਤੈਨੂੰ
 ਨਹੀਂ ਭਾਇਆ । ਮੈਨੂੰ ਵਿਧਵਾ ਕਰ ਬਿਠਲਾਇਆ । ਰੱਬ ਏਹ ਕੀ
 ਸਬੱਬ ਬਨਾਇਆ । ਰਿਦਾਂ ਤਪਾਂਵਦੀ । ਰਾਣੀ ਸੋਚਦੀ ਮਨ ਮਾਹੀ
 ਮੇਰੀ ਲਾਜ ਰੱਖੀਂ ਰਬਜ਼ਾਂਬੀ ਮੇਟੇ ਭਰਤਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਈਂ ਰੁੜਦਾ
 ਜਾਂਦਾ ਬੇਨੇ ਲਾਈਂ । ਓਟ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ਕਹਿੰਦਾ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ
 ਅਵਾਗਣ ਦੇਖੋ ਦੇ ਦਿਨ ਰਹੀ ਸੁਹਾਗਨ ਹੁਣ ਕੀਕਰਾਂ ਭਾਗ ਵਿਚ
 ਜਾਜਣ, ਉਹ ਤਾਂ ਟੋ ਰੋ ਭਈ ਬਰਾਗਣ ਸੁਧ ਨਾ ਆਂਵਦੀ ।

ਕੁੰਡਲੀ—ਅਮੂ ਆਣਕੇ ਸੈਚਿਆ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਬੇਈਮਾਨ ਹਥੀਂ
 ਭਤੂਆਂ ਰੋੜਕੇ ਲਗਾ ਪਛੋਤਾਨ । ਲਗਾ ਪਛੋਤਾਣ ਕਹੇ ਕੁਝ ਪੇਸ਼
 ਨਾ ਜਾਵੇ ਡਾਢੇ ਤਕਦੀਰ ਲਿਖੀ ਨੂੰ ਕੌਣ ਮਟਾਵੇ । ਰੁੜਦਾ
 ਜਾਂਦਾ ਫੜ ਲਿਆ ਇਕ ਮਾਲੀ ਕਰ ਧਿਆਨ । ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ

ਓਸ ਰਬ ਮੱਚੇ ਰਖ ਲਈ ਬਸੰਤ ਦੀ ਜਾਨ ।

ਅੱਸੂ ਐਸਾ ਮਨ ਮੇਂ ਆਇਆ ਮਾਲੀ ਪੁਤ ਬਸੰਤ ਬਨਾਇਆ
ਗੋਦੀ ਮਾਲਣ ਦੀ ਬੈਠ ਲਾਇਆ ਉਸਦਾ ਅੰਤ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ
ਉਸ ਭਗਵੰਤ ਦਾ, ਸੈਦਾਗਰ ਤੋਰ ਜਹਾਜ ਲਿਆਵੇ ਬੰਨੇ ਮਿਸਰ
ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਲਾਵੇ, ਦੇਖਨ ਮਾਲ ਵਪਾਰੀ ਆਵੇ ਸੈਦਾਗਰ ਕਢਕੇ
ਮਾਲ ਵਿਖਾਵੇ। ਮੁਲ ਬਿਅੰਤ ਦਾ, ਇਕ ਬਸੰਤ ਨੇ ਅਰਜ ਗੁਜਾਰੀ
ਮਾਤਾ ਆਗਿਆ ਓਹੀ ਬਪਾਰੀ ਜਿਸਕੇ ਪਾਸ ਹਮਾਰੀ ਨਾਰੀ। ਤਾਂ ਮੈਂ
ਬਿਪਤਾ ਕਟੀ ਭਾਰੀ। ਕਹਿਣਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕਹਿੰਦਾ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ
ਉਸ ਪਾਈ ਮਾਤਾ ਪਾਸ ਸੈਦਾਗਰ ਜਾਈ। ਮੇਰੀ ਨਾਰ ਨੂੰ ਕਹਿ
ਸਮਝਾਈ ਕਿੱਸਾ ਸੁਣਕੇ ਵਿਆਹ ਕਰਾਈ। ਰੂਪ ਬਸੰਤ ਦਾ।
ਅੱਸੂ ਐਸਾ ਗੁਜਰਿਆ ਕੱਤਕ ਕਰਕੇ ਆਸਆਈ ਮਾਲਨ ਉਨ ਤੁਰ
ਪਈ ਆਈ ਸੈਦਾਗਰ ਪਾਸ ਆਈ ਸੈਦਾਗਰ ਪਾਸ ਅਕੇਲੀ ਭੀਤਰ
ਜਾਵੇ ਜੇ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਬਸੰਤ ਨ ਉਨੂੰ ਕਹਿ ਸਮਝਾਵੇ। ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ
ਸਚਪੂਰਬੀਤ ਕਾਮ ਮਾਲਨ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾਂਦੀ ਰਾਣੀ ਦੀਆ ਇਨਾਮ

ਕੱਤਕ—ਚੜਦੇ ਕੱਤਕ ਮਾਈ ਰਾਣੀ ਪਾਸ ਸੈਦਾਗਰ ਆਈ
ਮੇਰੀ ਬਾਤ ਸੁਣੋਂ ਮਨ ਲਈ ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਦੋਂ ਖਬਰ ਨਾ ਪਾਈ, ਰੂਪ
ਬਸੰਤ ਦੀ ਗੀਤ ਮਨਾਵਾਂ ਸੁਣਕੇ ਕਥਾ ਵਿਵਾਹ ਕਰਾਵਾਂ ਰੂਪ ਬਸੰਤ ਦੀ
ਕੁਲਦੀ ਗੀਤ ਮਨਾਵਾਂ ਸੁਣਕੇ ਕਥਾ ਵਿਵਾਹ ਕਰਾਵਾਂ ਰੂਪ ਬਸੰਤ ਦੀ
ਔਰਤ ਨਾਲ ਇਕਗਾਰ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਭੇਟ ਰੂਪ ਮਨ ਜਾਵੇ ਮੇਰੀ ਬਾਤ
ਸੁਣਮਨ ਭਾਵੇਂ ਐਸੀ ਬਾਤ ਰੂਪ ਮਨ ਭਾਵੇਂ ਰੂਪ ਬਸੰਤ ਦੀ ਕਹਿੰਦਾ
ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਕਰ ਤਿਆਰੀ ਢੂੰਡ ਕੂਚੇਗਲੀ ਪੁਕਾਰੀ। ਰਾਜਾ ਦਰਬ
ਦੇਵੇਗਾ ਭਾਰੀ। ਜੇ ਕੋਈ ਕਥਾ ਸੁਣਾਵੇ ਸਾਰੀ ਰੂਪ ਬਸੰਤ ਦੀ।
ਕੁੰਡਲੀ—ਮਘਰ ਮੂੰਹੋਂ ਬੋਲਦਾ ਉਚ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰ। ਝੋਂਡੀ ਫਿਰਦੀ
ਵੇਖ ਕੇ ਮਾਲਣ ਕਰੇ ਪੁਕਾਰ। ਮਾਲਣ ਕਰੇ ਪੁਕਾਰ ਨਾਲੀਂਦੀ ਪਲਭਰ
ਦੇਰੀ ਕਿੱਸਾ ਦੋਉਸਣਾ ਕਹੇ ਹੁਣ ਲੜਕੀ ਮੇਰੀ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਇਕ

ਰੋਜ਼ ਦਾ ਲਿਆ ਇਕਰਾਰ ਠਗ ਲੜਕੀ ਮੇਰੀ ਕਲ ਨੂੰ ਕਥਾ ਸੁਣਾ
 ਮੱਘਰ—ਮੱਘਰ ਮਨ ਮੇਂ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ। ਰਾਣੀ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ
 ਸਦਵਾਈ। ਤੇਬੂ ਤਾਣ ਕਨਾਤ ਗਲਵਾਈ। ਰਾਜੇ ਚੰਗੀ ਫਰਸ਼
 ਵਿਛਾਈ, ਮਾਲਣ ਦੇ ਐਣ ਨੂੰ ਦੇਖੇ ਹੋਇਆ ਬਸੰਤ ਤਿਆਰ। ਉਸ
 ਪਹਿਨੇ ਬਸਤਰ ਧਾਰ, ਪੀਨਸ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਅਸਵਾਰ। ਆਜਾ
 ਰਾਜੇ ਦੇ ਦਰਬਾਰ, ਕਥਾ ਸੁਣੋਣ ਨੂੰ। ਬਹਿਕੇ ਮਾਲਣ ਕਥਾ ਉਚਾਰੀ
 ਸੰਗਲਦੀਪ ਨਗਰ ਇਕ ਭਾਰੀ। ਰਾਜਾ ਖੜਗਸੈਣ ਬਲਕਾਰੀ ਰੂਪ
 ਬਸੰਤ ਪੁਤ ਨਗਰ ਇਕ ਭਾਰੀ। ਰਾਜਾ ਖੜਗ ਸੈਣ ਬਲਕਾਰੀ ਰੂਪ
 ਬਸੰਤ ਪੁਤ ਹਿਤਕਾਰੀ ਚਿਤ ਪਰਚੋਣ ਨੂੰ, ਕਹਿੰਦਾ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ
 ਨਰਬਾਨੀ। ਮਰਗਈ ਖੜਗਸੈਣ ਦੀ ਰਾਣੀ ਖਾਂਦਾ ਅੰਨ ਨਾ ਪੀਂਦਾ
 ਪਾਣੀ। ਉਸਨੇ ਔਰਤ ਹੋਰ ਪਛਾਣੀ। ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਨੂੰ
 ਕੁੰਡਲੀ—ਪੋਹ ਪੱਕੀ ਗੱਲ ਬਨਾਇਕੇ ਕੀਤੀ ਜੋੜ ਤਿਆਰ ਰਾਜਾ ਖੜਗ
 ਸੈਣ ਹੋਰ ਵਿਆਹੀ ਨਾਰ। ਕੀਤੀ ਉਸ ਅਚਰਜ ਕਮਾਲ, ਕਢਿਆ
 ਰੂਪ ਬਸੰਤ ਝੁਠੀ ਤੁਹਮਤ ਨਾਲ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਉਹਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਬਨਾਂ
 ਮੇਂ ਰਾਤ ਪਈ। ਲੜਿਆ ਸੱਪ ਬਸੰਤ ਉਸਦਾ ਜਾਨ ਗਈ।

ਪੋਹ—ਚੜ੍ਹਦੇ ਪੋਹ ਪਿਆ ਭਟਕਾਵੇਂ ਰੋਂਦਾ ਰੂਪ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਜਾਵੇ
 ਮਾਲਨ ਅਗਲੀ ਬਾਤ ਚਲਾਵੇ। ਅਲਫੇਂ ਆਖਰ ਤਕ ਸਨਾਵੇ
 ਰਾਜਾ ਸੁਣ ਲੀਜੀਏ। ਸੁਣਕੇ ਹੋਸ਼ ਰੂਪ ਨੂੰ ਆਈ। ਕਹਿੰਦਾ ਤੂੰ
 ਬਸੰਤ ਹੈ ਭਾਈ। ਮਾਰੀ ਛਾਲ ਲਿਆ ਗਲ ਲਾਈ। ਮੇਰੇ ਹੋ
 ਰਾਜੇ ਪੁੰਨ ਸਹਾਈ ਹਥੋਂ ਕੀਜੀਏ। ਰਾਜੇ ਰੂਪ ਨੇ ਦਰਬ ਲੁਟਾ-
 ਇਆ ਹੀਰੇ ਲਾਲ ਦਾ ਅੰਤ ਨਾ ਪਾਇਆ, ਵੈਰੀ ਸਭ ਸਮਝੀਏ
 ਕਹਿੰਦਾ ਜਾਤ ਸੂਚ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ। ਬੈਠੇ ਦੋਨੋਂ ਤਖਤ ਬਿਰਾਜ
 ਉਹ ਰੱਬ ਸਚਾ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ, ਰੂਪ ਬਸੰਤ ਕਰਨਗੇ ਰਾਜ,
 ਗੁਣ ਨੂੰ ਬੀਜੀਏ, ਮਾਂ—ਮਾਘ ਮਹੀਨਾ ਆ ਗਿਆ, ਸਚੇ ਸਚ
 ਨਿਤਾਰ ਠਾਣੇਦਾਰ ਦਰਬਾਨ ਦੇ ਹਥਕੜੀ ਲਾਈ ਡਾਰ ਹਥਕੜੀ

ਲਈ ਡਾਰ । ਹੱਥਕੜੀ ਲਈ ਡਾਰ, ਫੇਰ ਸੁਦਾਗਰ ਲਿਆ ਬੁਲਾ ।
ਤੀਨੋਂ ਕਠੇ ਕਰਕੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀਏ ਚੜਾ । ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਕਹੇ ਰੂਪ ਨੇ
ਐਸਾਨਿਆਓਂਕੀਆ । ਪੰਜ ਪਿੰਡ ਘੁਮਿਆਰ ਨੂੰ ਮਾਲਦਰਬ ਦੀਆ ।

ਮਾਘ-ਮਾਘ ਸਹੀਨੇ ਸੁਣੇ ਲੁਕਾਈ । ਮਿਲਪਏ ਵਿਛੜੇ ਦੋਨੋਂ
ਭਾਈ; ਵਾਰਤਾ ਰੂਪ ਬਸੰਤ ਸੁਣਾਈ । ਹੁੰਦਾ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਸਹਾਈ ।
ਉਸਨੂੰ ਧਿਆਂਵਦੇ । ਦੋਨੋਂ ਹੋਏ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ, ਤੀਜੀ ਸੰਗ ਬਸੰਤ
ਦੀ ਨਾਰ, ਪਿਛੇ ਕਰ ਵਜੀਰ ਮੁਖਤਾਰ, ਬਘੀਆਂ ਵਿਚ ਹੋਏ ਅਸ-
ਵਾਰ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਵਦੇ । ਤੁਰਕੇ ਸੰਗਲਦੀਪ ਵਿਚ ਆਵਣ, ਰੂਪ
ਬਸੰਤ ਸਲਾਹ ਬਨਾਵਣ ਲੈ ਕੇ ਭੇਟ ਬਾਪ ਦੇ ਜਾਵਣ ਆਪਣੇ ਸਭ
ਗੁਨਾਹ ਬਖਸ਼ਾਵਣ ਸੀਸ ਨਿਵਾਂਵਦੇ । ਕਹਿੰਦਾ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਵਿਚਾਰ
ਰਾਜਾ ਪੁਛਦਾ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਬਚਿਓ ਕੈਸੀ ਰੁਜਰੀ ਬਾਹਰ ਆਪਣੇ
ਦੁਖ ਸੁਖ ਕਹੋ ਉਚਾਰ ਦੋਏਂ ਸੁਣਾਂਵਦੇ ।

ਕੁੰਡਲੀ-ਫਗਣ ਫਿਕਰ ਨ ਰਖਿਆ ਕਹਿੰਦੇ ਦੋਨੋਂ ਵੀਰ ਸੁਣ ਕਰ
ਸਾਰੀ ਵਾਰਤਾ ਲਗ ਕਾਲਜੇਤੀਰ ਲਗ ਕਾਲਜੇ ਤੀਰ ਫਿਰ ਉਸਰਾਣੀ
ਲਈ ਬੁਲਾ ਲਗਮਾਰਨ ਤੀਰ ਉਸ ਰਿਹਾਬਸੰਤ ਹਟਾ । ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ
ਖੜਗਸੈਨ ਨੇ ਰਾਣੀਦਿਤੀਮਾਰ, ਧ੍ਰਿਗਹੈ ਉਸਨੂੰਰਖਣਾਂ ਜੋਨਾਰੀ ਬਦ-
ਕਾਰ । ਫਗਣ-ਫੜਕੇ ਹਥ ਕਟਾਰੀ, ਰਾਣੀ ਖੜਗਸੈਨ ਨੇ ਮਾਰੀ
ਸੇਹੜੀ ਪੁਤਰਾਂ ਦੀ ਦੁਖਿਆਰੀ ਸੁਣਕੇ ਲੋਕਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਰੁਜਰੀ ਸਚ
ਨਤਾਰਿਆ । ਆਗਿਆ ਖੜਗਸੈਨ ਤੋਂ ਪਾਕੇ ਤੁਰਿਆ ਰੂਪਤਾਂ ਸੀਸ
ਠਵਾਕੇ, ਪਹੁੰਚਾ ਮਿਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਆਕੇ, ਏਠਾ ਉਸੀ ਤਖਤ ਪਰ
ਮਾਕੇ ਧਰਮ ਨਾ ਹਾਰਿਆ । ਛੋਟਾ ਪੁਤ ਬਸੰਤ ਜੋ ਲਾਲ ਏਨਾ ਤਖਤ
ਮਾਘ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਨੇ ਲੀਤਾ ਰਾਜ ਸੰਭਾਲ, ਪੂਰੇ ਹੋਗਏ ਦੋਨੋਂ ਸਾਲ
ਕਰ ਗੁਜਾਰਿਆ । ਕਹਿੰਦਾ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਗੁਣਕਾਰ ਰਹਿੰਦਾ
ਮਾਥ ਦੇ ਬਜਾਰ ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ ਸੇਹਣ ਸੁਨਿਆਰੀ ਕੀਤਾ ਕ੍ਰਿਸ-
ਲ ਤਿਆਰ ਸੁਧ ਉਚ ਰਿਆ ॥ -ਇਤੀ-

—ਗਰੀਬੀ ਦੂਰ ਕਰੋ—

ਸਿਰਫ਼ ਦਸ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੇ
ਹੁਨਰ ਸਿਖੋ ਤੇ ਦੌਲਤ ਕਮਾਓ

ਏਹ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਸ ਰੁਪਏ ਤਾਕ ਖਰਚ ਸਮੇਤ

1. ਮੋਟਰ ਮਕੈਨਿਕ ਤੇ ਡਰਾਈਵਰੀ ਸਿਖਿਆ	੧੫-੦੦
2. ਲਬੋਰਟਰ ਗਾਈਡ	੧੫-੦੦
3. ਰੇਡੀਓ ਗਾਈਡ	੧੫-੦੦
4. ਖਰਾਬ ਸਿਖਿਆ ਤੇ ਵਰਕਸ਼ਾਪ	੧੫-੦੦
5. ਰਸੋਈ ਤੇ ਹਲਵਾਈ ਸਿਖਿਆ	੧੫-੦੦
6. ਇੰਦਰ ਜਾਲ ਲਿਖਤੀ ਵਤਾ	੧੫-੦੦
7. ਪੰਜ ਵਪਾਰ (ਸਾਬਨ ਡੋਲ ਸਾਜ਼ੀ ਸਮੇਤ)	੧੫-੦੦
8. ਕਫਾਈ ਸਲਾਈ ਸਿਖਿਆ	੧੫-੦੦
9. ਵਤਾ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਟੀਚਰ	੧੫-੦੦
10. ਹਬ ਰੇਖਾ ਗਾਈਡ ਤੇ ਜੋਤਸ਼	੧੫-੦੦
11. ਸਿਵ ਜੈਬ ਮੱਤ੍ਰ ਭੰਡ	੧੫-੦੦
12. ਮੁਰਜੀ ਖਾਨਾ	੧੫-੦੦
13. ਹਾ ਰਮੋਨੀਅਮ ਸਿਖਿਆ	੧੫-੦੦
14. ਸਾਧੂ ਦੀ ਚੁਟਕੀ	੧੫-੦੦
15. ਬੰਗਾਲ ਦਾ ਜਾਦੂ	੧੫-੦੦

ਘਰ ਬੈਠੇ ਚਿਠੀ ਪਾ ਕੇ ਵੀ, ਪੀ, ਗਹੀ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ

ਪੁਸਤਕਾਂ ਮੰਗਵਾਣ ਦਾ ਖਤਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਖੁਸਤਕ ਭੰਡਾਰ

ਬਜ਼ਾਰ ਮਾਈ ਸੇਵਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ